

Sprawdzian z *Antygony* Sofoklesa (wersja B) - odpowiedzi

1. a) P b) F c) F (3 p.)
2. Pojęcie "ironia tragiczna" oznacza sytuację, w której bohater zmierza nieświadomie ku swojej klęsce. Jego usilne decyzje nie są w stanie zmienić biegu wydarzeń wyznaczonych przez Fatum, czyli los. W przypadku Kreona ironia tragiczna wiąże się z jego uporem – nie chce on słuchać przez długi czas żadnych rad. Ponadto zaczyna wypaczać rozumienie roli króla, twierdząc w rozmowie z Hajmonem, że państwo należy do króla. (3 p.)
3. Pojęcie "hybris" oznacza pychę, wynikającą z przekonania, że się podejmuje właściwe decyzje, chociaż potem się okazuje, że dany bohater popełniał błąd, źle oceniał sytuację. (2 p.)
4. Budowa tragedii greckiej. (3 p.)
 - początek związany z wprowadzeniem w sytuację – prolog
 - pierwsze wystąpienie Chóru - parodos
 - scena z akcją wynikającą z prowadzonych dialogów - epejsodion
 - pieśń Chóru - stasimon
 - pieśń Chóru na wyjście - exodos
5. Człowiek w obliczu nieszczęścia. Omów zagadnienie, odnosząc się do przeżyć bohaterów *Antygony*. (10 p.)

W pracy powinny się znaleźć informacje na temat działań podjętych przez Antygonę (pogrzebanie brata rozumiane jako wykonanie obowiązujących gestów rytualnych, np. posypanie ciała ziemią).

O ile dla Antygony nieszczęściem była śmierć brata, o tyle dla Kreona – jako władcy – nieszczęście to była kwestia niebezpieczeństwa, jakie przyniosła miastu tzw. wyprawa siedmiu przeciw Tebom, zorganizowana przez Eteoklesa, który oczekiwał, że brat – zgodnie z umową – ustąpi z tronu. Czyn Polinejsesa był w mniemaniu Kreona bezprzykładną zdradą.

W pracy powinny zostać przywołane zachowania:

- Hajmona (samobójstwo w momencie, gdy zobaczył, że jego ukochana Antygona nie żyje),
- Eurydyki (samobójstwo na wieść o śmierci syna),
- rozpacz Kreona, który decyzję o uwolnieniu Antygony podjął za późno.

6. Kto ma rację w sporze między Kreonem a Antygoną? Uzasadnij odpowiedź, przywołując argumenty każdej ze stron. (10 p.)

Uczeń może przedstawić swoje stanowisko na różne sposoby:

- przyznanie racji Kreonowi (jest władcą, chce ukarać zdrajcę, czuje się zmuszony do ukarania Antygony, która złamała jego zakaz);
- przyznanie racji Antygonie (wykonywała swój obowiązek religijny i rodzinny wobec brata, uznając prawa boskie za ważniejsze od ludzkich);
- przyznanie racji częściowo jednej, częściowo – drugiej stronie.